

Akční plán 3.0 k provedení některých opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací

PODPORA VÝSTAVBY SÍTÍ ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKACÍ
MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Úvod

Cílem Akčního plánu 3.0 k provedení některých opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací (dále jen „Akční plán“) je nedotační formou podpořit rozvoj sítí elektronických komunikací na území České republiky. Smyslem opatření má být usnadnění a zrychlení budování sítí elektronických komunikací včetně snižování souvisejících investičních nákladů. Současně hlavním nástrojem pro naplnění těchto cílů bude adaptace národní právní úpravy na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1309 ze dne 29. dubna 2024 o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací, o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení směrnice 2014/61/EU (nařízení o gigabitové infrastruktuře) (dále jen „Nařízení GIA“) a úprava procesů souvisejících s výstavbou sítí elektronických komunikací.

Akční plán přímo navazuje na předešlou verzi Akčního plánu 2.0 a plnění jednotlivých opatření bude průběžně (každoročně) vyhodnocováno ve Zprávě o plnění Akčního plánu 3.0 (obdobně jako tomu bylo u Akčního plánu 2.0). Akční plán dále zohledňuje i výstupy Studií realizovaných v rámci reformy č. 2 komponenty č. 1.3 „Digitální vysokokapacitní sítě“ Národního plánu obnovy¹.

Akční plán je v souladu s principy a cíli uvedenými v následujících právních předpisech a dokumentech.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1309 ze dne 29. dubna 2024 o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací, o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení směrnice 2014/61/EU (Nařízení GIA)²
- Zákon č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 23/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
- Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě kraje, ve znění pozdějších předpisů
- „Common Union TOOLBOX for Connectivity“³
- Sdělení Komise Pokyny ke státní podpoře pro širokopásmové sítě 2023/C 36/01⁴

¹ <https://mpo.gov.cz/cz/e-komunikace-a-posta/studie-k-narodnimu-planu-obnovy/studie-k-narodnimu-planu-obnovy-na-podporu-rozvoje-siti-elektronickych-komunikaci--281251/>

² <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj>

³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox>

⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52023XC0131\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52023XC0131(01))

- Cíle Digitální dekády 2030 a Digitálního kompasu 2030 a z nich vyplívajících opatření⁵
- Koncepce Digitální ekonomika a společnost v rámci vládní strategie „Digitální Česko“⁶
- Strategický dokument ČR „*Cesta k evropské digitální dekádě: Strategický plán digitalizace Česka do roku 2030*“⁷
- Doporučení Komise (EU) 2024/539 ze dne 6. února 2024 o regulační podpoře gigabitového připojení⁸
- Národní plán rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou⁹

Poznámka

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s BCO připravilo návrhy klíčových oblastí určených k zařazení do Akčního plánu, jehož cílem je snížení překážek spojených s výstavbou sítí elektronických komunikací po celé České republice. Tím se usiluje o minimalizaci komplikací v procesu budování nových i modernizace stávajících sítí elektronických komunikací.

⁵ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_cs

⁶ <https://digitalnicesko.gov.cz/>

⁷ https://digitalnicesko.gov.cz/media/files/Cesta_k_Evropsk%C3%A9_digitalizaci_2030.pdf

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32024H0539>

⁹ <https://www.mpo.gov.cz/cz/e-komunikace-a-posta/elektronicke-komunikace/koncepce-a-strategie/narodni-plan-rozvoje-siti-nga/narodni-plan-rozvoje-siti-s-velmi-vysokou-kapacitou--259858/>

Obsah

Opatření 1

Osvěta o povinnostech a příležitostech plynoucích zejména z Nařízení GIA 4

Opatření 2

Metodická podpora a podpora rozvoje databáze záměrů výstavby 6

Opatření 3

Sjednocení podmínek přístupů k prostředkům a infrastruktuře třetích stran nezbytných pro výstavbu sítí včetně souvisejících věcných břemen (služebností)..... 7

Opatření 4

Vytvoření a vymezení podmínek fungování, koordinace a spolupráce „Jednotného vnitrostátního digitálního kontaktního místa“, ostatních jednotných informačních míst a dalších dotčených subjektů 9

Opatření 5

Vytvoření pracovní skupiny pro koordinaci aktivit spojených s aktualizací relevantních norem a technických specifikací spojených s výstavbou a údržbou pasivní infrastruktury (pro účely výstavby sítí VHCN, resp. relevantní infrastruktury)10

Opatření 6

Analýza dopadů možné revize některých poplatků za využívání rádiových kmitočtů.....11

Opatření 7

Analýza překážek při výstavbě sítí VHCN12

Opatření 8

Sjednocení povolovací praxe stavebních úřadů14

Opatření 9

Vytvoření stálé pracovní skupiny, která bude hodnotit a navrhopvat změny jednotlivých opatření pro usnadnění výstavby sítí elektronických komunikací v závislosti na zpětné vazbě při jejich aplikaci.....15

Použité Zkratky16

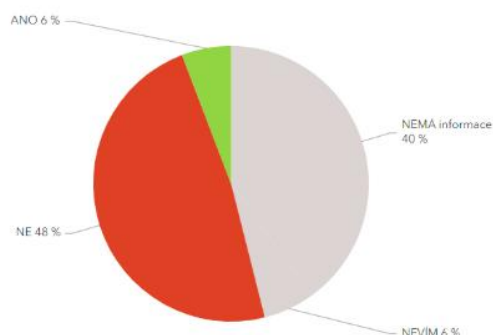
Opatření 1

Osvěta o povinnostech a příležitostech plynoucích zejména

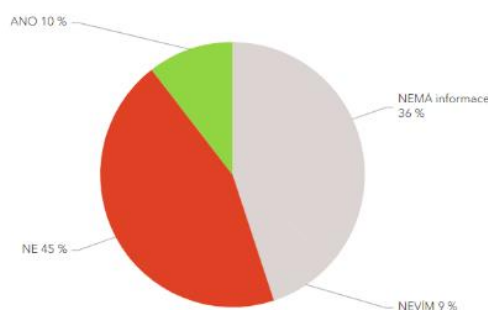
z Nařízení GIA

Z výstupů BCO a EK vyplývá, že často dochází k časovým ztrátám při výstavbě sítí elektronických komunikací, a to z důvodu nízké znalosti právního prostředí spojeného s její realizací. Informace o tomto negativním jevu se častokrát diskutují při jednáních mezi zástupci samospráv a současně vychází z vlastního šetření BCO.

Řešila obec v minulosti koordinaci těchto staveb v souladu se zákonem 194/2017 Sb. na usnadnění výstavby vysokorychlostního internetu?



Řešila obec v minulosti koordinaci těchto staveb v souladu se zákonem 416/2009 Sb. na usnadnění výstavby dopravní, energetické infrastruktury a el. komunikací?



Z nízké povědomosti o právních předpisech¹⁰ navázaných na urychlení výstavby sítí elektronických komunikací se lze domnívat, že u Nařízení GIA a u připravovaného adaptačního právního předpisu je nezbytné zajistit mnohem výraznější osvětu. Zvyšování informovanosti napomůže naplňování cílů výše uvedeného nařízení tak, aby došlo k usnadnění a urychlení výstavby sítí elektronických komunikací. V průběhu implementace se dále očekává, že vyplynou i praktické otázky a komplikované realizační aspekty, které se dosud nevyskytovaly, a které následně bude nutné upřesňovat, např. formou metodických dokumentů.

Konkrétní parametry realizace budou stanoveny v souladu s platnou legislativou, s ohledem na aktuální situaci, konkrétní potřeby jednotlivých regionů nebo subjektů, které se uvedenou problematikou zabývají.

Osvětové aktivity budou cíleny na všechny relevantní subjekty podle nařízení GIA, tedy jak na subjekty povinné, tak i oprávněné. Vybrané části budou rovněž řešeny metodikami BEREC. Detailní rozsah těchto metodik není možné předem stanovit.

Zpracování metodik bude předmětem jednání pracovní skupiny k Opatření č. 9.

¹⁰ <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/7a734294bd32440e8b9dd3659f646a12>

Termín plnění

- průběžně po celou dobu akčního plánu

Gesce

- MPO/BCO

Spolugesce

- AK, ČTÚ, ČÚZK, DESÚ, DIA, Komora-ČKA, Komora-ČKAIT, MD, MMR, MO, MV, SMSČR, SMOČR

Opatření 2

Metodická podpora a podpora rozvoje databáze záměrů výstavby

V souladu s odůvodněním k Nařízení GIA, informacemi, kterými disponuje MPO/BCO a upozorněními investorů, kteří budují sítě elektronických komunikací, dochází k velmi omezené a až častokrát nedostatečné koordinaci stavebních prací, jež může snížit investiční náročnost a urychlit stavební práce spojené s výstavbou vysokokapacitních sítí elektronických komunikací.

Často je to z důvodu chybějících informací o budoucí realizaci infrastrukturní výstavby, která by byla vedena v plánované databázi a nedostatečným metodickým materiálům a vodítkům napomáhajícím dohodě zúčastněných stran (včetně nastavení minimálních podmínek pro sdílení infrastruktury).

Cílem tohoto opatření je důrazné využití synergických efektů při společné a koordinované výstavbě za účelem snížení investičních nákladů na stavební práce. Proto bude nutné vytvořit metodické materiály, pomůcky, včetně přípravy vzdělávacích materiálů pro pracovníky zapojené do tohoto procesu.

Termín plnění

- září 2026

Gesce

- MPO/BCO

Spolugesce

- AK, ČTÚ, ČÚZK, DIA, HKČR, MD, MMR, MO, MV, SMSČR, SMOČR, SPČR

Opatření 3

Sjednocení podmínek přístupů k prostředkům a infrastruktuře třetích stran nezbytných pro výstavbu sítí včetně souvisejících věcných břemen (služebností)

V souladu s informacemi, kterými disponuje MPO/BCO a upozorněními investorů, kteří budují sítě elektronických komunikací, dochází k zamítnutí nebo nepovolování realizace výstavby sítí elektronických komunikací nedohodou o podmínkách smluv o zřízení věcných břemen (služebností)¹¹ spojených s výstavbou sítí elektronických komunikací a rovněž v kontextu rozdílných podmínek výstavby a provozu veřejných i neveřejných sítí a neznalosti a komplikovanosti nastavení cen za věcná břemena (služebností) apod.

Dále dochází z hlediska právní úpravy k nejednotnému výkladu:

- odlišností mezi různými typy liniových infrastruktur (vodovodní, plynový řad atd.),
- ochranných pásem těchto liniových infrastruktur,
- a povinností vyplývajících ze zřízení věcných břemen (služebností).

Součástí opatření je vytvoření návrhu jednoduchého a přehledného nástroje pro možný výpočet ceny za zřízení věcných břemen (služebností) pro sítě elektronických komunikací dle vyhlášky č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů (dále již jen Vyhláška č. 441/2013 Sb.) s využitím a zohledněním všech dalších relevantních právních předpisů.

Cílem by mělo být zjednodušení a zprůhlednění podmínek stanovení požadavků a ceny za zřízení věcných břemen (služebností). Předmětem bude popis, jak aplikovat jednotlivá ustanovení Vyhlášky č. 441/2013 Sb. ve vazbě na ustanovení zákona č. 127/2005 Sb. Realizací opatření dojde nejen ke snížení nákladů na přípravu i realizaci staveb, a to jak na straně samospráv, tak na straně podnikatelů v elektronických komunikacích, ale i k urychlení jejich výstavby.

Současně bude provedena analýza problematiky přístupu samospráv při uplatňování věcných břemen (služebností) při budování sítí elektronických komunikací ve veřejném zájmu. V případě uplatnění zákonných služebností budou analyzovány i podmínky ochrany sítí a případné finanční požadavky na překládky sítí vyvolané rozvojovými plány územních samosprávních celků.

Termín plnění

- březen 2027

¹¹ <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/ocenovani-majetku/komentare-a-stanoviska/stanovisko-k-problematice-ocenovani-vecn-44221>

Gesce

- MF, MPO/BCO

Spolugesce

- AK, ČTÚ, MD, MMR, MO, MSP, MV, SMSČR

Opatření 4

Vytvoření a vymezení podmínek fungování, koordinace a spolupráce „Jednotného vnitrostátního digitálního kontaktního místa“, ostatních jednotných informačních míst a dalších dotčených subjektů

V souladu s Nařízením GIA členské státy EU stanoví jednotné vnitrostátní digitální kontaktní místo, které sestává ze společného uživatelského rozhraní zajišťujícího bezproblémový přístup k digitalizovaným jednotným informačním místům při realizaci sítí VHCN (sítí s velmi vysokou kapacitou). Cílem je zkrácení doby potřebné pro získání všech nezbytných informací pro koordinaci stavebních prací, pro vyjádření k existenci sítí a pro povolení výstavby. V ČR již existují orgány, které zajišťují výkon příslušných činností, a je nezbytné nastavit podmínky pro jejich užší propojení.

Podle recitálu 62 Nařízení GIA je možné uvažovat, že náklady na zřízení jednotného vnitrostátního digitálního kontaktního místa, jednotných informačních míst a digitálních nástrojů potřebných k dosažení souladu s principy popsány v Nařízení GIA (recitál 62), by mohly být plně nebo částečně způsobilé pro finanční podporu z fondů EU.

Jedním z cílů bude vytvoření kontaktní matice pro přímou spolupráci dotčených subjektů při realizaci aktivit tohoto opatření (kontaktní osoby stanoví konkrétní subjekt), a to z pohledu:

- technické dostupnosti,
- koordinace aktivit,
- naplnění daty,
- dohledu nad dodržováním požadovaných procesů.

Termín plnění

- je shodný s termínem dokončení legislativního procesu adaptačního předpisu (Nařízení GIA).

Gesce

- ČTÚ, MPO/BCO

Spolugesce

- ČÚZK, DIA, HKČR, Komora-ČKA, Komora-ČKAIT, MD, MF, MMR, MO, MV, SPČR

Opatření 5

Vytvoření pracovní skupiny pro koordinaci aktivit spojených s aktualizací relevantních norem a technických specifikací spojených s výstavbou a údržbou pasivní infrastruktury (pro účely výstavby sítí VHCN, resp. relevantní infrastruktury)

V souladu s Nařízením GIA by členské státy EU měly aktualizovat technické normy a specifikace související s výstavbou pasivní infrastruktury nejen v nových budovách, ale i v rekonstruovaných stavbách. Roztříštěné podmínky brání jednotnému nastavení procesu výstavby sítí a tím i jejímu zlevnění včetně možnosti sdílení.

Za tímto účelem již byla vytvořena pracovní skupina, která připraví aktualizaci normy pro vnitřní rozvody. Po dokončení aktivit GIA bude nezbytné, analyzovat stav technických předpisů a norem spojených s výstavbou sítí elektronických komunikací a spustit procesy vytvoření dalších závazných předpisů (norem) spojených s výstavbou pasivní infrastruktury a sítí elektronických komunikací tak, aby došlo k urychlení a zlevnění výstavby. V návaznosti na tuto analýzu je nezbytné vytvořit odbornou pracovní skupinu, která připraví další relevantní návrhy textů.

Termín plnění

- únor 2026

Gesce

- ČAS, MPO/BCO

Spolugesce

- ČTÚ, Komora-ČKA, Komora-ČKAIT, MD, MMR, MO, SMSČR

Opatření 6

Analýza dopadů možné revize některých poplatků za využívání rádiových kmitočtů

Lze se domnívat, že úprava některých poplatků za využívání rádiových kmitočtů (včetně poplatků za mobilní sítě) by mohla napomoci rozvoji sítí elektronických komunikací, např. v alternativním přístupu k pevné službě se zohledněním charakteru oblastí, kde se nové spoje v rámci VHCN sítí budují (podpora budování v řídce osídlených venkovských oblastech, kde nelze předpokládat budování optických sítí uplatněním koeficientu pro snížení poplatků společně se zohledněním používaných kanálů (jejich šířky)). Vzhledem ke zvyšujícímu se rozsahu využívaných rádiových kmitočtů představují majoritní podíl na vybraných poplatcích za využívání rádiových kmitočtů poplatky za mobilní sítě (pohyblivá služba) a mikrovlnné spoje (pevná služba).

Pro zachování vysoké míry investic do těchto sítí je tak nutné, také s ohledem na jejich růst v posledních letech, zahájit diskusi a zpracovat analýzu dopadů možné úpravy poplatků zejména v těchto sítích. Následná potenciální revize by mohla vyústit v návrh novely nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel.

Termín plnění

- březen 2026

Gesce

- ČTÚ, MPO

Spolugesce

- BCO (MPO)

Opatření č. 7

Analýza překážek při výstavbě sítí VHCN

Uvedené opatření se týká jak výstavby základnových stanic mobilní sítě, tak i výstavby pevné sítě elektronických komunikací. Tato výstavba je často spojena s administrativně náročným získáváním nezbytných povolení spojených s výstavbou těchto sítí, a to z různých důvodů. Především pak pro:

- neudělení kladného vyjádření ostatních dotčených orgánů veřejné moci nezbytného pro výstavbu (orgány státní a územní samosprávy, orgány státní správy v přenesené působnosti – orgány ochrany přírody, orgány státní památkové péče),
- excesivní požadavky vlastníků nemovitostí,
- dlouhý a složitý legislativní proces schválení samotné stavby.

I přes uvedené důvody jsou v rámci licenčních řízení ukládány povinnosti vlastníkům licencí či kmitočtových přidělů související s pokrytím tzv. bílých míst (intervenčních oblastí) dostatečným signálem pro zajištění hlasového a základního datového provozu. V současné době často dochází ke střetu různých veřejných zájmů, které jsou specifické pro danou lokalitu, jako jsou například požadavky územního plánu, ochrana krajinného rázu a další aspekty spojené s ochranou životního prostředí či urbanistickou koncepcí. Tyto zájmy však mohou být v rozporu s nezbytnými veřejnými zájmy týkajícími se zajištění datové a hlasové komunikace pro místní obyvatele. Mezi tyto zájmy patří i povinnost státu zajistit občanům přístup k digitálním agendám a tísňovým službám, které jsou nezbytné pro ochranu jejich zdraví a majetku. Výše uvedené nyní alespoň částečně řeší zákon č. 23/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

V současnosti nejsou dostupné detailní informace analyzující důvody, které nejvíce omezují výstavbu sítí elektronických komunikací.

Cílem tohoto opatření je identifikovat důvody nejčastěji bránící výstavbě těchto sítí prostřednictvím analýzy negativních stanovisek místních či národních orgánů. Vlastní analýza by měla být primárně zaměřena na důvody nemožnosti/odmítnutí výstavby v identifikovaných bílých místech (pro plnění povinností v rámci rozvojových kritérií obsažených v přidělech kmitočtů¹² či přímo dotačně zaměřených, tedy v tzv. intervenčních oblastech).

Součástí opatření bude návrh a zřízení přehledu, kde budou shromažďovány tyto informace, a které budou podkladem pro další možné změny ve smyslu zlepšení procesů nebo legislativních a regulačních opatření spojených s povolováním těchto staveb. Přehled by měl

¹² <https://ctu.gov.cz/dokryvani-bilych-mist>

vycházet z prvotního seznamu nerealizovaných lokalit (viz předchozí odstavec), identifikovaných investory, kteří budují sítě elektronických komunikací.

Termín plnění

- září 2026

Gesce

- MPO/BCO

Spolugesce

- AK, ČTÚ, HKČR, MD, MMR, MO, MV, MŽP, SPČR, SMSČR

Opatření č. 8

Sjednocení povolovací praxe stavebních úřadů

V současné době existuje v České republice nejednotnost v postupech jednotlivých stavebních úřadů při povolování staveb sítí elektronických komunikací. Tato nejednotná praxe rozhodování stavebních úřadů při povolování uvedených typů staveb vede k častým časovým prodávám. Z velké míry je to způsobeno i specifičností sítí elektronických komunikací, která se odlišuje od ostatních typů staveb. Proto bude provedena analýza, jak přistoupit k sjednocení této povolovací praxe stavebních úřadů. Zároveň je uvedené sjednocení postupů i předmětem Nařízení GIA, přičemž je nezbytné zajistit předvídatelnost správních procesů.

Cílem tohoto opatření je identifikovat možnosti způsobu sjednocení povolovací praxe a následně na základě výsledků výše uvedené analýzy provést nápravná opatření např. ve formě sjednocení metodiky povolování záměrů dle stavebního zákona.

Termín plnění

- září 2027

Gesce

- MPO/BCO, MMR

Spolugesce

- ČTÚ, MV

Opatření č. 9

Vytvoření stálé pracovní skupiny, která bude hodnotit a navrhovat změny jednotlivých opatření pro usnadnění výstavby sítí elektronických komunikací v závislosti na zpětné vazbě při jejich aplikaci

Některá opatření jsou postupem času překonávána, případně vykládána tak, že nedochází k zamýšleným pozitivním efektům pro rozvoj sítí VHCN. Tuto aktualizaci by měla řešit pracovní skupina vytvořená ze zástupců HKČR, SPČR, MPO, ČTÚ, MMR, MZE a SMOČR, SMSČR.

Termín plnění

- březen 2026

Gesce

- MPO/BCO

Spolugesce

- AK, ČTÚ, HKČR, MMR, MO, MZE, SPČR, SMOČR, SMSČR

Použité zkratky

AK – Asociace krajů České republiky

BCO – Broadband Competence Office Česká republika

ČR – Česká republika

ČAS – Česká agentura pro standardizaci

ČTÚ – Český telekomunikační úřad

ČÚZK – Český úřad zeměměřický a katastrální

DIA – Digitální a informační agentura

DESÚ – Dopravní a energetický stavební úřad

EK – Evropská komise

HKČR – Hospodářská komora České republiky

Komora-ČKA – Česká komora architektů

Komora-ČKAIT – Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

MD – Ministerstvo dopravy

MF – Ministerstvo financí

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MO – Ministerstvo obrany

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

MSP – Ministerstvo spravedlnosti

MV – Ministerstvo vnitra

MZE – Ministerstvo zemědělství

SMOČR – Svaz měst a obcí ČR

SMSČR – Sdružení místních samospráv ČR

SPČR – Svaz průmyslu a dopravy České republiky

VHCN¹³ – Very High Capacity Network – síť s velmi vysokou kapacitou¹⁴

¹³ <https://www.berec.europa.eu/en/document-categories/berec/regulatory-best-practices/guidelines/berec-guidelines-on-very-high-capacity-networks-2023>

¹⁴ § 2 odst. 2 písm. g) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích